

Datum: 11-09-2020

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا
اَكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اَكْتَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا.
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ.

AFGUNST (AL-ḤASAD) VERTEERT GOEDHEID

Volgens een overlevering (*ḥadīth*) gebeurde er op een dag iets merkwaardigs: de Profeet (saw) zei driemaal achter elkaar het volgende over een van zijn metgezellen (*aṣḥāb*): ‘En nu komt er een man naar jullie die bestemd is voor het Paradijs (*janna*)!’ De metgezel ‘Abdullāh ibn ‘Amr (ra) wilde weten welke van zijn daden hebben geleid tot dat voorrecht. Om dat te ontdekken verbleef hij drie dagen bij hem. ‘Abdullāh omschreef die dagen als volgt: ‘Na drie nachten ging ik zijn aanbedding bijna geringschatten. Ik zei tegen hem: “De Profeet zei driemaal: ‘Er komt een man die bestemd is voor de *janna*,’ en alle drie de keren kwam jij. Ik wilde bij jou zijn om te zien wat jij doet, zodat ik dat ook doe. Maar ik zie dat jij niet veel doet. Waarmee heb jij die rang bereikt waar de Profeet het over had?” Hij zei rustig: “De dingen die jij hebt gezien.” Daarna ging ik weg. Ik was net vertrokken of hij riep mij en zei: “Er is nog iets. Ik heb in mijn hart geen haat of vijandschap tegen welke moslim dan ook. En ik ben niet afgunstig tegenover wie dan ook omdat Allah hem goedheid heeft geschonken.” Hierop zei ‘Abdullāh ibn ‘Amr: ‘Dat is dus wat jou grootmaakt! En dat is datgene wat wij niet doen!’¹

Beste broeders en zusters!

De mens is uitgerust met zowel gunstige als kwalijke gevoelens. Om gelukkig te worden op aarde en in het Hiernamaals (*akhīra*) is het van belang om alleen de gunstige gevoelens te laten overheersen en de kwalijke gevoelens te onderdrukken. Een van de lelijke gevoelens die zowel op aarde als in het Hiernamaals tot ellende leidt, is afgunst, ofwel *ḥasad*. *Ḥasad* betekent het voelen van leed wanneer een ander beschikt over een tastbare of een niet-tastbare gunst die je hem niet gunt. Afgunst is vergelijkbaar met jaloezie, maar afgunst gaat veel verder dan jaloezie; van jaloezie is alleen sprake wanneer je iets

wilt bezitten wat een ander bezit. De Islām beschouwt het koesteren van afgunst (*ḥasad*) als onethisch en verboden (*ḥarām*). Allah (swt) waarschuwt ons als volgt in de Qur’ān: ‘En verlang niet datgene wat Allah sommigen van jullie boven anderen heeft bevoorrecht. Voor de mannen is er een aandeel in wat zij hebben verdiend en voor de vrouwen is er een aandeel in wat zij hebben verdiend. En vraag Allah om Zijn gunst. Voorwaar, Allah is Alwetend (*‘Alīm*) over alle zaken.’² In een overlevering (*ḥadīth*) heeft de Profeet (saw) de ernst van afgunst (*ḥasad*) verwoord: ‘Vermijd afgunst. Want voorwaar, afgunst verteert goedheid zoals vuur brandhout verteert.’³ In een andere *ḥadīth* zei hij: ‘Twee zaken zijn onvereenigbaar in het hart van een dienaar: geloof (*al-īmān*) en afgunst (*al-ḥasad*).’⁴

Beste moslims!

Afgunst voelen jegens anderen is erg schadelijk: zowel voor degene die afgunstig is als voor de samenleving. Jaloers zijn op anderen en anderen hun succes misgunnen staan haaks op het principe van broederschap. Daarnaast schaadt afgunst het onderlinge vertrouwen in de maatschappij. Iemand die van afgunst is vervuld is blind voor de gunsten die Allah hem heeft geschonken en richt zijn pijlen op de gunsten die Allah aan een ander heeft geschonken. Afgunst is een ernstige ziekte en de Profeet (saw) heeft eeuwen geleden al gewaarschuwd voor de maatschappelijke gevolgen daarvan.

Beste gelovigen!

Het is een feit dat Allah iedereen anders heeft geschapen. We verschillen nu eenmaal van elkaar qua welvaart, succes, maatschappelijke positie, aanzien, geleerdheid, welgevormdheid en in tal van andere zaken. Allah heeft aan de een wat meer gunsten gegeven dan aan de ander. Achter elke hoeveelheid aan gunsten die iemand heeft gekregen schuilt wijsheid (*ḥikma*).⁵ Als je gelukkig wilt worden en af wilt van de influisteringen van jouw ego (*nafs*), kijk dan naar rolmodellen die qua religiositeit vooroplopen en neem hen als voorbeeld. Kijk niet naar de rijken, maar naar de armen en reflecteer daarop; wees Allah dankbaar voor de vele gunsten die je wel hebt. Ik beëindig mijn preek met een *ḥadīth*: ‘Verfoei elkaar niet, wees niet afgunstig op elkaar en keer elkaar de rug niet toe. En wees, o dienaren van Allah, broeders!’⁶

Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland

¹ Aḥmad ibn Ḥanbal, Al-Musnad, III, 166.

² Al-Nisā’, 4: 32.

³ D4903 Abū Dāwūd, Adab, 44; IM4210 Ibn Māja, Zuḥd, 22.

⁴ N3111 Al-Nasā’ī, Jihād, 8.

⁵ Āl ‘Imrān, 3: 14.

⁶ B6076 Al-Bukhārī, Adab, 62; M6526 Al-Muslim, Birr, 23.